

ASIA

Valtionavustuspäätöksen muutoksenhakuohjaus ym.

KANTELU

Suomen Metsästäjäliitto - Finlands Jägarförbund ry on kantelussaan 27.6.2013 arvostellut ympäristöministeriön ja sen kahden virkamiehen menettelyä valtionavustusasian käsittelyssä. Liitto on viitannut ympäristöministeriön talousyksikön käyttösuunnitelman vahvistamiseen 7.3.2012, ympäristöministeriön kielteiseen päätökseen 25.9.2012 liiton valtionavustushakemukseen sekä ympäristöministeriön oikaisuvaatimuksen johdosta tekemään päätökseen 27.4.2013.

Kantelija on katsonut, että ympäristöministeriö ei ole menetellyt hyvän hallinnon vaatimuksen mukaisella tavalla ja että asian käsittely on ministeriössä aiheettomasti viivästynyt. Kantelijalle on useita kertoja annettu virheellinen arvio päätöksen tekemisen ajankohdasta ja tiedusteluihin on jätetty vastaamatta. Ministeriö on toiminut hyvän hallinnon vaatimuksen vastaisesti, epäyhtenäisesti ja epätasapuolisesti, kun se ei ole katsonut Metsästäjäliittoa yleisavustuksen perusteena olevaksi valtakunnalliseksi luonnon- ja ympäristönsuojelujärjestöksi. Liitto on pyytänyt, että oikeuskansleri kiinnittää ympäristöministeriön huomiota yleisavustuksen perusteena olevan termin määrittelyyn tasapuolisen kohtelun selvittämiseksi.

SELVITYS

Ympäristöministeriö on antanut kantelun johdosta selvityksen.

VASTINE

Kantelija on ilmoittanut, että sillä ei ole lisättävää kanteluun.

RATKAISU

Valtionavustusta koskevat säännökset ja hakemuksen käsittely

Valtion talousarviolain 7 §:n 2 momentin mukaisesti valtionavustuslaissa säädetään valtionavustukseen myönnetyn määrärahan talousarvion mukaisesta käyttämisestä. Talousarviolain 9 §:ssä säädetään käyttösuunnitelmasta, jonka 1 momentin mukaisesti käyttösuunnitelmassa arvioidaan, miten momentin määrärahalle budjetoidut menot jakautuvat eri käyttötarkoitusten kesken.

Valtionavustuslain 5 §:n 1 momentin mukaan valtionavustus voidaan myöntää yleisavustuksena tai erityisavustuksena. Pykälän 2 momentin mukaan yleisavustus voidaan myöntää valtionavustuksen saajan toimintaan yleisesti tai tiettyyn osaan sen toiminnasta, ja 3 momentin mukaan erityisavustus voidaan myöntää muun ohessa hankeavustuksena kokeilu-, käynnistämisen-, tutkimus- tai kehittämishankkeeseen taikka muuhun tarkoitukseltaan rajattuun hankkeeseen. Lain 7 §:ssä on säädetty valtionavustuksen myöntämisen yleisistä edellytyksistä. Pykälän 1 momentin 2 kohdan mukaan valtionavustusta voidaan myöntää valtion talousarvion tai talousarvion ulkopuolella olevan rahaston varojen puitteissa, jos valtionavustuksen myöntäminen on perusteltua valtionavustuksen käytölle asetettujen tavoitteiden kannalta.

Valtionavustusta haetaan valtionavustuslain 9 §:n 1 momentin perusteella kirjallisesti ja 2 momentin mukaan valtionapuviranomaisen tulee tiedottaa sopivalla tavalla mahdollisuudesta hakea valtionavustusta ja hakemismenettelystä sekä antaa tietoja valtionavustuksen myöntämisen yleisistä edellytyksistä ja valtionavustuksen ehdoista, jollei tämä ole ilmeisen tarpeetonta. Lain 10 §:n mukaan valtionavustuksen hakijan tulee hakemuksen yhteydessä antaa valtionapuviranomaiselle oikeat ja riittävät tiedot valtionavustuksen käyttötarkoituksesta sekä niistä muista seikoista, joita valtionapuviranomainen tarvitsee hakemuksen ratkaisemiseksi. Valtionapuviranomainen tekee valtionavustusta koskevassa asiassa kirjallisen päätöksen 11 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla.

Valtionavustuslain 34 §:n 1 momentin perusteella valtionapuviranomaisen päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Valtionapuviranomaisen päätökseen saa siihen tyytymätön asianosainen hakea oikaisua 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus tehdään päätöksen tehneelle viranomaiselle. Lain 34 §:n 2 momentin mukaan oikaisuvaatimukselta annettuun päätökseen saa valittamalla hakea muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Valtion talousarviossa 2012 ympäristöministeriön hallinnonalan kohdan 35.01.65 ”Avustukset järjestöille ja ympäristönhoitoon” mukaan momentin määrärahaa saa käyttää, sikäli kuin nyt on kysymys, kohdan 1 perusteella avustuksiin valtakunnallisille luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöille ja kohdan 5 perusteella muun muassa ympäristökasvatusta ja -valistusta edistävien valtakunnallisesti merkittävien projektiluonteisten hankkeiden tukemiseen.

Metsästäjäliitto on hakemusasiakirjojen perusteella hakenut valtionavustusta ympäristöjärjestötoimintaan. Hakemuksessa on täytetty lomakkeen liite 4, jonka otsikko on ”Valtakunnallinen ympäristöjärjestötoiminta”. Yhtenä vaihtoehtona lomakkeessa olisi ollut ”Ympäristökasvatus- ja valistushanke”. Liitto on hakenut 250 000 euroa 1.1.–31.12.2012 toteutettavalle ”Nuoret ja Luonto -projektille”. Hakemukseen on oheistettu Metsästäjäliiton toimintaa yleisesti kuvaava liite sekä liite, jossa kuvaillaan projektia sisältäen teemavuoden kustannusarvion.

Ympäristöministeriön talousyksikkö on 7.3.2012 vahvistanut vuoden 2012 talousarvion momenttiin 35.01.65 ”Avustukset järjestöille ja ympäristönhoitoon” liittyvän käyttösuunnitelman. Käyttösuunnitelmassa on muun ohessa varattu 10 000 euroa kohdalle ”Muu ympäristökasvatus ja -valistus”. Tämä varaus on ministeriön selvityksen mukaan Metsästäjäliiton hankeavustusta varten. Ministeriön selvityksen mukaan valtionavustushakemusten käsittelyn aikana päädyttiin siihen, että Metsästäjäliitto ei ole valtakunnallinen luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestö, jolle voitaisiin myöntää yleisavustusta, mutta käyttösuunnitelmassa jätettiin avoimeksi mahdollisuus myöntää liitolle hankeavustusta.

Ministeriö on siis katsonut, että Metsästäjäliitto on hakenut yleisavustusta ympäristöjärjestötoimintaan. Ympäristöministeriö on valtionavustusta koskevassa päätöksessään 25.9.2012 hylännyt liiton yleisavustushakemuksen, koska ministeriö ei ole katsonut Metsästäjäliittoa yhdistyksen säännöistä ilmenevän tarkoituksensa puolesta valtakunnalliseksi luonnonsuojelu- tai ympäristöjärjestöksi. Päätöksen perustelujen mukaan avustuksen saaminen edellyttäisi, että yhdistyksen päätarkoituksena olisi luonnon- ja ympäristönsuojelu tai muu ympäristöministeriön toimialaan liittyvä kokonaisuus.

Metsästäjäliitto on kielteisen päätöksen johdosta tekemässään oikaisuvaatimuksessa 17.10.2012 katsonut olevansa kysymyksessä olevan talousarviomomentin 1 kohdassa tarkoitettu valtakunnallinen luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestö sekä että heidän hankkeensa on kohdassa 5 tarkoitettu ympäristökasvatusta ja -valistusta edistävä valtakunnallisesti merkittävä projektiluonteinen hanke. Metsästäjäliitto on todennut, että missään ei ole määritelty, mitä luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöllä tarkoitetaan eikä sitä, että määrittely edellyttää yhdistyksen päätarkoituksen olevan luonnon- ja ympäristönsuojelu. Liitto on katsonut olevansa mainitunlainen järjestö ja on viitannut sääntöihinsä sekä strategiaansa 2011–2020. Liitto on katsonut toimintansa liittyvän kiinteästi ympäristön- ja luonnonsuojeluun ja läheisesti alueiden käyttöön ja katsonut siten vähintään olevansa valtioneuvoston ohjesäännön 24 §:n mukainen ympäristöministeriön toimialaan kuuluva.

Ministeriö on katsonut liiton hakemuksen täsmentyneen oikaisuvaatimuksessa siinä määrin, että edellytykset myönteiselle avustukselle määräaikaiseen hankkeeseen ovat täyttyneet. Ministeriö on oikaisuvaatimuksen johdosta tekemässään valtionavustuspäätöksessä 27.4.2013 päättänyt kumota aiemman päätöksensä virheellisenä ja on myöntänyt samalla päätöksellä enintään 10 000 euroa ”Nuoriso ja luonto” -hankkeen osarahoitukseen. Päätöksen muutoksenhakuohjeen mukaan ”Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Päätökseen saa hakea oikaisua ympäristöministeriöltä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimusosoitus on päätöksen liitteenä 3.”

Oikeudellinen arviointi

Metsästäjäliiton aseman määrittely ja oikeuskanslerin toimivalta

Perustuslain 108 §:n 1 momentin mukaisesti oikeuskanslerin tehtävänä on valvoa valtioneuvoston ja tasavallan presidentin virkatointien lainmukaisuutta. Oikeuskanslerin tulee myös valvoa, että tuomioistuimet ja muut viranomaiset sekä virkamiehet, julkisyhteisön työntekijät ja muutkin julkista tehtävää hoitaessaan noudattavat lakia ja täyttävät velvollisuutensa. Tehtäväänsä hoitaessaan oikeuskansleri valvoo perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutumista.

OIKEUSKANSLERINVIRASTO

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 4 §:n 1 momentin mukaan oikeuskansleri tutkii kantelun, jos on aihetta epäillä oikeuskanslerin valvontavaltaan kuuluvan henkilön, viranomaisen tai muun yhteisön menettelleen lainvastaisesti tai jättäneen velvollisuutensa täyttämättä taikka jos oikeuskansleri muusta syystä katsoo siihen olevan aihetta.

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 4 §:n 2 momentin mukaisesti oikeuskansleri ryhtyy hänelle tehdyn kantelun johdosta niihin toimenpiteisiin, joihin hän katsoo olevan aihetta lain noudattamisen, oikeusturvan tai perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisen kannalta. Asiassa hankitaan oikeuskanslerin tarpeelliseksi katsoma selvitys.

Valtioneuvostosta annetun lain 2 §:n 1 momentin mukaan ministeriöiden toimialasta ja asioiden jaosta niiden kesken säädetään lailla tai valtioneuvoston asetuksella.

Valtioneuvoston asetuksena voimassa olevan valtioneuvoston ohjesäännön 10 §:n 1 momentin perusteella asiat jakautuvat ministeriöiden toimialoille niin kuin ohjesäännössä säädetään. Asian käsittelee se ministeriö, jonka toimialaan se pääosaltaan kuuluu.

Ohjesäännön 24 §:n mukaisesti ympäristöministeriön toimialaan kuuluvat ympäristönsuojelu ja ympäristövahinkojen torjunta, alueiden käyttö, luonnonsuojelu, rakentaminen ja asuminen.

Viime kädessä valtioneuvostosta annetun lain 10 §:n 1 momentin mukaan valtioneuvosto ratkaisee pääministerin esityksestä erimielisyyden siitä, minkä ministeriön käsiteltäväksi asia kuuluu.

Edellä mainituissa säännöksissä on nimenomaan kysymys siitä, mitkä asiat kuuluvat ministeriöiden toimialaan. Perustuslain 108 §:n 2 momentin mukaisesti oikeuskanslerin on pyydettävä annettava ministeriöille tietoja ja lausuntoja oikeudellisista kysymyksistä. Oikeuskanslerin toimivallassa ei sen sijaan ole kanteluasiassa yhden rekisteröidyn yhdistyksen osalta määritellä talousarviossa mainittua käsitettä ”valtakunnallinen luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestö” tai ratkaista kanteluasiassa sitä, ”minkä ministeriön toimialaan kyseinen yhdistys kuuluu”.

Ympäristöministeriöltä saadun selvityksen mukaan valtakunnalliseksi luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöksi katsotaan vakiintuneen käytännön mukaan sellainen valtakunnallinen järjestö, jonka päätarkoituksena on luonnon- ja ympäristönsuojelu tai muu ympäristöministeriön toimialaan liittyvä asiakokonaisuus. Ympäristöministeriö on katsonut, että Metsästäjäliitto ei sen säännöistä ilmenevän tarkoituksensa puolesta ole tällainen järjestö. Sen sijaan kaikki ne yhdistykset, joille yleisavustusta on myönnetty, ovat ympäristöministeriön mukaan täyttäneet mainitut kriteerit. Ympäristöministeriö katsoo Metsästäjäliiton toiminnan pääasian kohdistuvan maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalle, jolloin sen yleistä toimintaa voitaisiin ministeriön näkemyksen mukaan parhaiten tukea valtion talousarviossa maa- ja metsätalousministeriön pääluokassa.

Metsästäjäliitto on hakenut valtionavustusta ympäristöministeriöltä muun muassa sillä perusteella, että se katsoo olevansa ympäristöministeriön talousarvion momentissa tarkoitettu valtakunnallinen luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestö. Ympäristöministeriö ei ole päätöksessään 25.9.2012 jättänyt yhdistyksen hakemusta ympäristöministeriön toimivaltaan kulumattomana tutkimatta, vaan on hylännyt hakemuksen sillä perusteella, että yhdistystä ei tarkoituksensa puolesta voida lukea valtakunnalliseksi luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöksi. Asian käsitteilyn eri vaiheissa esitetty viittaus maa- ja metsätalousministeriön toimialaan onkin nähdäkseni ymmärrettävä lähinnä yleisluontoiseksi viittaukseksi siihen, että yleisavustushakemuksena yhdistyksen hakemus saattaisi kuulua pikemminkin maa- ja metsätalousministeriön toimialalle.

Tältä osin asia voidaan saattaa ratkaistavaksi siten, että yhdistys hakee yleisavustusta mainitulta ministeriöltä.

Valtionavustuspäätöksessä 25.9.2012 valtionavustusta ei siis ole myönnetty lainkaan eikä sitä myöskään oikaisuvaatimukseen 27.4.2013 annetussa päätöksessä ole myönnetty mainitulla perusteella vaan valtionavustusta on myönnetty hankkeelle. Kun hakija on tyytymätön valtionavustusasiassa tehtyjen päätösten perusteisiin myös hakijalle myönteisen oikaisuvaatimuspäätöksen osalta, hakijan olisi tullut saattaa valtionavustusta koskeva asia hallintolainkäytön järjestyksessä tuomioistuimen käsiteltäväksi ja yksittäistapauksellisessa harkinnassa ratkaistavaksi hakemalla siihen muutosta valittamalla. Tämän yksittäisen valtionavustuspäätöksen harkitseminen ja ratkaiseminen kuuluu edellä mainitun oikaisuvaatimusmenettelyn jälkeen perustuslain 3 §:n valtiollisten tehtävien jakoa koskevan säännöksen 3 momentin perusteella tuomiovaltaa käyttäville riippumattomille tuomioistuimille.

Päätöksenteko valtionavustusasiassa ja muutoksenhakuohjaus

Edellä mainitusta valtionavustuslain 34 §:stä muutoksenhakua koskevasta säännöksestä on hallituksen esityksessä (HE 63/2001 vp) todettu muun muassa, että harkinnanvaraisen valtionavustuksen myöntämistä koskeva päätös perustuu etupäässä tarkoituksenmukaisuusharkintaan. Tällöin valtionavustuksen myöntämistä koskevan päätöksen yhteydessä ei useinkaan ole erityisiä oikeussuojan tarpeita. Oikeussuojan tarpeita liittyy erityisesti valtionapuviranomaisen päätökseen valtionavustuksen maksatuksen keskeyttämisestä tai takaisinperinnästä. Oikaisuvaatimusmenettelyssä valtionapuviranomaista voidaan pyytää tarkistamaan päätöksensä laillisuus joustavassa menettelyssä. Oikaisuvaatimus on pykälässä tarkoitettu muutoksenhaun ensimmäiseksi vaiheeksi. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen voidaan hakea muutosta valittamalla. Tällöin on tarpeellista säätää myös valituskielto valtionapuviranomaisen päätöksiin. Muutoin valtionapuviranomaisen päätöksestä voitaisiin tehdä samanaikaisesti sekä valitus että oikaisuvaatimus. Pykälän 2 momentissa todetaan selvyuden vuoksi, että oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea valittamalla muutosta hallintolainkäyttölaisissa säädettyllä tavalla. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen tulee valtionapuviranomaisen myös liittää valitusosoitus.

Oikeuskirjallisuudessa (Olli Mäenpää: Hallinto-oikeus 2003, s. 451–452, ja Hallintolaki ja hyvän hallinnon takeet, 2008, s. 299–300) on oikaisuvaatimuksesta lausuttu, että oikaisuvaatimuksen johdosta päätöksen tehnyt viranomainen tutkii uudestaan ja yksityiskohtaisemmin aikaisemman, virheelliseksi väitetyn päätöksen hallintolain säännöksiä soveltamalla. Näin ympäristöministeriö on toiminut, tutkiessaan uudelleen Metsästäjäliiton valtionavustushakemuksen johdosta tekemänsä kielteisen päätöksen 25.9.2012 ja tehnyt myönteisen päätöksen 27.4.2013. Jälkimmäinen päätös on siis oikaisuvaatimuksen johdosta tehty hallintopäätös.

Hallintolainkäyttölain 14 §:n 1 momentin mukaan päätökseen, josta saa valittaa, on liitettävä valitusosoitus. Lain 14 §:n 2 momentin mukaan valitusosoituksessa on mainittava: 1) valitusviranomainen; 2) viranomainen, jolle valituskirjelmä on toimitettava; sekä 3) valitusaika ja mistä se lasketaan. Pykälän 3 momentin mukaan valitusosoituksessa on selostettava säännökset valituskirjelmän sisällöstä ja liitteistä sekä valituksen perille toimittamisesta.

Käsitykseni on, huomioon ottaen valtionavustuslain 34 §:n 2 momentti ja hallintolainkäyttölain 14 §:n 1 momentti, että ympäristöministeriön Metsästäjäliiton oikaisuvaatimuksen johdosta tekemään päätökseen 27.4.2013 olisi oikaisuvaatimusosoituksen sijaan tullut liittää valitusosoitus.

Asian käsittelyn viipyminen, päätöksen antamisajankohdan arviointi ja yhteydenottoihin vastaaminen

Perustuslain 21 §:n mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa.

Hallintolain 7 §:n mukaan asiointi ja asian käsittely viranomaisessa on pyrittävä järjestämään siten, että hallinnossa asioiva saa asianmukaisesti hallinnon palveluita ja viranomainen voi suorittaa tehtävänsä tuloksellisesti. Hallintolain 8 §:n mukaan viranomaisen on toimivaltansa rajoissa annettava asiakkailleen tarpeen mukaan hallintoasian hoitamiseen liittyvää neuvontaa sekä vastattava asiointia koskeviin kysymyksiin ja tiedusteluihin.

Hallintolain 22 §:n mukaan jos viranomaiselle toimitettu asiakirja on puutteellinen, viranomaisen on kehoitettava lähettäjää määrääjässä täydentämään asiakirjaa, jollei se ole tarpeetonta asian ratkaisemiseksi. Asiakirjan lähettäjälle on ilmoitettava, miten asiakirjaa on täydennettävä.

Hallintolain 23 §:n mukaan asia on käsiteltävä ilman aiheetonta viivytystä. Viranomaisen on esitettävä asianosaiselle tämän pyynnöstä arvio päätöksen antamisajankohdasta sekä vastattava käsittelyn etenemistä koskeviin tiedusteluihin.

Valtionavustuslain 10 §:n mukaan valtionavustuksen hakijan tulee hakemuksen yhteydessä antaa valtionapuviranomaiselle oikeat ja riittävät tiedot valtionavustuksen käyttötarkoituksesta sekä niistä muista seikoista, joita valtionapuviranomainen tarvitsee hakemuksen ratkaisemiseksi.

Ympäristöministeriöstä saadun selvityksen mukaan Metsästäjäliiton avustushakemuksen käsittelyssä on noudatettu ministeriön avustushakemuksia koskevaa vakiintunutta käytäntöä ja aikataulua. Valtion vuoden 2012 talousarvion momentin 35.01.65 käyttösuunnitelma on vahvistettu 7.3.2012. Varsinaiset järjestöavustuspäätökset tehdään ympäristöministeriössä sen jälkeen, kun järjestöiltä on saatu viralliset edellisen vuoden toimintakertomukset, tilinpäätökset sekä tilintarkastajien lausunnolla varustetut selvitykset edellisen vuoden valtionavustuksen käytöstä. Nämä asiakirjat saadaan riippuen järjestöjen kevätkokousten aikatauluista yleensä huhtikuun aikana ja yksityiskohtaiset myöntöpäätökset valmistellaan touko-kesäkuun aikana.

Kantelun liitteenä on ympäristöministeriön virkamiesten ja Metsästäjäliiton edustajien välillä käytyä sähköpostikirjeenvaihtoa vuonna 2012 ja liite, jossa on päivämäärittäin lueteltu muun muassa liiton yhteydenottoja ministeriöön.

Sähköposteista ilmenee, että ministeriön virkamies on ainakin heinäkuussa ja syyskuussa ilmoittanut liitolle, että ministeriö on kiinnostunut avustamaan liiton hanketta ja että kielteinen päätös järjestöhakemukseen olisi tarkoitus tehdä samalla kuin myönteinen päätös hankeavustukseen. Liitto puolestaan on ainakin heinäkuusta 2012 lukien pyytänyt ministeriöltä nimenomaan kielteistä päätöstä järjestöhakemukseen.

OIKEUSKANSLERINVIRASTO

Nähdäkseni liiton valtionavustushakemuksesta ei ole käynyt selkeästi ilmi, onko tarkoitus ollut hakea valtionavustusta yleisavustuksena vai erityisavustuksena vai molempina. Selvityksen mukaan varsinaiset järjestöavustuspäätökset tehdään touko-kesäkuussa, nyt kysymyksessä oleva päätös on tehty syyskuussa. Ministeriö on alustavasti arvioinut, että liitolle ei voida myöntää yleisavustusta, mutta kylläkin erityisavustusta ja tämän vuoksi ministeriö on pyytänyt liitolta tarkempia tietoja hankkeesta päätöksentekoa varten. Ministeriö on selvityksessään katsonut, että asian käsittelyn keston vaikutti oleellisesti se, että liitto ei toimittanut ministeriön pyytämiä hanketta koskevia lisätietoja hankkeen aikataulusta ja muusta rahoituksesta, mistä johtuen ministeriö ei ole voinut tehdä päätöksiä nopeammalla aikataululla. Kun otetaan huomioon, että ministeriön selvityksen mukaan käyttösuunnitelmissa vahvistettujen avustusten varsinaiset päätökset valmistellaan touko-kesäkuussa ja nyt päätöksenteko on tapahtunut syyskuussa, en katso ministeriön aiheettomasti viivästyneen liiton valtionavustuksen päätöksenteossa, kun päätös on annettu vasta syyskuussa 2012.

Liitto on oikaisuvaatimuksensa perusteella ollut hakemassa sekä yleis- että erityisavustusta. Kun lokakuussa 2012 tehtyyn oikaisuvaatimukseen on annettu päätös vasta huhtikuussa 2013, varsinaisella valtionavustuspäätöksellä jo ensivaiheessa ratkaistun oikaisuvaatimusasian käsittelyaika on ollut pitkähkö. En kuitenkaan katso, että minulla olisi aihetta ryhtyä valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 4 §:n 2 momentti huomioon ottaen toimenpiteisiin tämän vuoksi.

Hallintolain mukaan viranomaisen on annettava arvio päätöksen antamisajankohdasta sekä vastattava käsittelyn etenemistä koskeviin tiedusteluihin. Koska kysymys on arviosta, ilmoitettu käsittelyaika ei ole ehdoton. Kantelun sähköpostiliitteiden perusteella ympäristöministeriön asiaa käsitellyt virkamies on ainakin heinäkuussa luvannut päätöksen asiassa ”lähiainakoina”. Asianosainen ei voi ehdottomasti luottaa ilmoitettuun aikaan. Nähdäkseni kantelusta ei ole tullut ilmi sellaista, että voisin katsoa ympäristöministeriön tai sen virkamiesten toimineen päätöksenteon ajankohdan arvioinnissa hallintolain 23 §:n vastaisesti. Jos käsittelyaika pitenee merkittävästi, viranomaisen olisi hyvän hallintotavan mukaisesti ilmoitettava siitä oma-aloitteisesti asianosaiselle. Todettakoon tässä yhteydessä, että 1.9.2014 voimaan tulleen hallintolain muutokseen sisältyvän 23 a §:n mukaan viranomaisen on määriteltävä toimialansa keskeisissä asiaryhmissä odotettavissa oleva käsittelyaika sellaisille hallintopäätöksellä ratkaistaville asioille, jotka voivat tulla vireille vain asianosaisen aloitteesta.

Kantelu on sikäli yksilöimätön, ettei siitä käy tarkasti ilmi, milloin kantelijan tiedusteluihin olisi jätetty vastaamatta. Joka tapauksessa ympäristöministeriöstä saadun selvityksen mukaan ministeriön ylitarkastaja on vastannut asian käsittelyn aikana Metsästäjäliiton varainhankkijan sähköposteihin 14 kertaa, toiminnanjohtajan sähköposteihin neljä kertaa ja lakiasiaintoimiston sähköposteihin myös neljä kertaa. Lisäksi ylitarkastaja on vastannut puhelintiedusteluihin lukuisia kertoja. En voi kantelun ja selvityksen perusteella katsoa, että ministeriö tai sen virkamiehet olisivat jättäneet tiedusteluihin vastaamatta siten, että se olisi ollut hallintolain 8 §:n vastaista.

Johtopäätös ja toimenpide

Käsitykseni on, huomioon ottaen valtionavustuslain 34 §:n 2 momentti ja hallintolainkäyttölain 14 §:n 1 momentti, että ympäristöministeriön Suomen Metsästäjäliitto - Finlands Jägarförbund ry:n oikaisuvaatimuksen johdosta tekemään päätökseen 27.4.2013 olisi oikaisuvaatimusosoituksen sijaan tullut liittää valitusosoitus.

Kantelu ei ole edellä mainituilla perusteluilla johtanut muihin laillisuusvalvonnallisiin toimenpiteisiin.

Apulaisoikeuskansleri

Risto Hiekkataipale

Vanhempi oikeuskanslerinsihteeri

Minna Pulkkinen

OIKEUSKANSLERINVIRASTO

KÄYNTIOSOITE Snellmaninkatu 1 A, Helsinki
POSTIOSOITE PL 20, 00023 Valtioneuvosto

PUHELIN 0295 16001
TELEFAKSI 09 160 23975

E-MAIL etunimi.sukunimi@okv.fi
INTERNET www.okv.fi